

OPINIE SEPARATA

**/expusă în corespundere cu art.18 alin. (3) din Codul electoral și pct. 25 lit. i)
din Regulamentul cu privire la activitatea Comisiei Electorale Centrale/**

1. Subsemnatul, Gafton Vasile, membru al Comisiei Electorale Centrale, nu sunt de acord cu Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2082 din 14 ianuarie 2019 cu privire la admiterea contestației nr. CEC-10AP/5 din 11 ianuarie 2019, a dlui Leonid Nauc, pretendent la calitatea de candidat la funcția deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „ȘOR” în circumscripția uninominală nr. 13, or.ezina, deoarece consider că hotărârea în cauză a fost adoptată cu interpretări eronate ale normelor legale și cu abateri de la procedura jurisdicției electorale, motiv pentru care formulez prezenta opinie separată, bazată pe următoarele considerente.

2. În argumentarea hotărârii adoptate, Comisia Electorală Centrală a invocat următoarele argumente, cite: -

În partea ce ține de anularea a 33 de liste de subscripție (007266-007295, 032605-032607) din 35 de liste prezentate pe motiv că au rectificări la rubrica „Primăria satului (comunei) / orașului (municipiului)” menționăm următoarele.

Modul de întocmire a listelor de subscripție și de colectare a semnăturilor este reglementat de art. 47-48 din Codul electoral și Regulamentul privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție.

Urmare a verificării semnăturilor, s-a constatat valabilitatea a 765 de semnături din 973 prezentate, fapt pentru care se întrunesc condițiile prevăzute la art. 86 alin. (1) din Codul electoral.

Colectarea semnăturilor a avut loc după înregistrarea grupului de inițiativă, în conformitate cu pct. 15 lit. a) din regulament.

Numărul seriei de pe listele eliberate grupului de inițiativă corespunde numărului seriei de pe listele prezentate la CECEU nr. 13, or. Rezina. Precizăm faptul că fiecărui consiliu de circumscripție uninominală i se eliberează un anumit număr de liste, iar numărul seriei fiecărei liste este în consecutivitate și irepetabil. Respectiv, prin metoda excluderii, listele de subscripție eliberate de CECEU nr. 13, or. Rezina sunt listele de subscripție destinate pentru colectarea semnăturilor din circumscripția uninominală Rezina, și nu din altă circumscripție.

Suplimentar, nu poate fi reținută drept „corectare” rectificarea de la rubrica „Primăria satului (comunei) / orașului (municipiului)” din moment ce nu a fost făcut un alt înscris în loc. Prin urmare, rectificarea de pe 33 de liste din 35, la rubrica „Primăria satului (comunei) / orașului (municipiului)”, urmează a fi reevaluată dacă această rectificare nu a influențat voința susținătorului, în contextul în care semnăturile de pe aceste liste sunt valide.

Astfel, analizând în ansamblu argumentele invocate în hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.2082 din 14.01.2019, constat că ele sunt sterile, neavând suport probator și legal din punctul meu de vedere.

Comisia Electorală Centrală
Intrare Nr. *CEC 4202*
15 ianuarie 2019

Hotărârea nr.14 din 9 ianuarie 2019 emisă de CECEU nr. 13, Rezina, prin care s-a respins înregistrarea domnului Leonid Nauc în calitate de candidat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „ȘOR” în circumscripția uninominală nr. 13, or. Rezina, pentru alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, constituie un act administrativ.

Noțiunea de „act administrative” este reglementată atât în art.2 din Legea contenciosului administrativ, cât și în Rezoluția (77) 31 „Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative”, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997.

Ținând cont de prevederile menționate, actul administrativ poate fi definit ca fiind un act unilateral, cu caracter normativ sau individual, adoptat sau emis de către o autoritate publică sau de o persoană privată împuternicită prin lege sau printr-un act administrativ, în mod unilateral, în baza și în vederea exercitării legii, pentru nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice de drept administrativ.

Conform art.3 din Lege, actele administrative pot fi emise de:

- a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul Legii;
- b) subdiviziunile autorităților publice;
- c) funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b).

Prin autoritate publică se înțelege orice organ de stat al unităților administrative instituite prin lege sau printr-un act administrativ normativ, care acționează în regim de putere publică pentru realizarea unui interes public.

Din categoria autorităților publice fac parte:

- Parlamentul Republicii Moldova;
- Președintele Republicii Moldova;
- Guvernul;
- organele administrației publice centrale (ministerele, agențiile, birourile, serviciile, alte autorități administrative) și subdiviziunile lor teritoriale;
- autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi, care sînt constituite și activează pe teritoriul satului (comunei), orașului (municipiului);
- autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, care sînt constituite pe teritoriul raionului, municipiului Chișinău, unității teritoriale cu statut juridic special, și subdiviziunile lor;
- autoritatea judecătorească, care include toate instanțele judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii și Procuratura.

Din categoria autorităților publice centrale autonome fac parte Curtea Constituțională, Curtea de Conturi, Comisia pentru Piața Hîrtilor de Valoare, Comisia Electorală Centrală, Banca Națională a Moldovei etc.

Potrivit normei art.18 alin. (4) Cod Electoral, hotărîrile Comisiei Electorale Centrale, adoptate în limitele competenței acesteia, sunt acte administrative cu caracter individual sau

normativ, executorii pentru organele electorale inferioare, pentru autoritățile publice, întreprinderi, instituții și organizații, pentru persoanele cu funcții de răspundere, partide, alte organizații social-politice și organele acestora, precum și pentru toți cetățenii.

Respectiv, și organele electorale inferioare constituite de Comisia Electorală Centrală, în speța dată Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr.13 Rezina, sunt emitente de acte administrative.

În cazul dat, Hotărârea nr. 14 din 9 ianuarie 2019 emisă de CECEU nr. 13, Rezina, prin care s-a respins înregistrarea domnului Leonid Nauc în calitate de candidat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „ȘOR” în circumscripția uninominală nr. 13, or. Rezina, pentru alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, este un act administrativ și constituie un obiect al acțiunii în contencios administrativ.

Dacă hotărârea sus indicată constituie un act administrativ, examinarea contestației asupra acestui act se supune regulilor contenciosului administrativ prevăzute atât de norma art. 71 alin. (5) Cod electoral, cât și de norma art. 24 alin. (3) al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000.

Astfel, potrivit normei art.71 alin.(5) Cod electoral, citez: - „Contestația va conține descrierea faptelor invocate ca presupuse încălcări, probele, temeiul legal, cerințele contestatarului, semnătura și datele de identitate ale persoanei care o depune. În cazul contestațiilor privind hotărârile organelor electorale, sarcina probării legalității revine acestor organe.”

Majoritatea colegilor care au aprobat hotărârea C.E.C. nr.2082 din 14 ianuarie 2019 au trecut cu vederea și au ignorat faptul că, în cazul contestațiilor privind hotărârile organelor electorale, sarcina probării legalității revine organului electoral al cărui hotărâre a fost contestată și Comisiei Electorale Centrale care a examinat contestația.

O prevedere analogică prevede și norma sus citată al art.24 alin.(3) al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000 care stipulează, citez: - „La examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă pe seama pîrîtului, iar în materie de despăgubire, sarcina probațiunii revine ambelor părți.”

În speța data, obiectul contestației l-a constituit Hotărârea nr. 14 din 9 ianuarie 2019 emisă de CECEU nr. 13, or. Rezina, deci proba legalității acestei hotărâri revine Consiliului în cauză dar și Comisiei Electorale Centrale.

În astfel de circumstanțe, Comisia Electorală Centrală era obligată să reverifice validitatea semnăturilor din listele de subscripție în litigiu depuse de dl. Leonid Nauc în calitate de candidat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „ȘOR” în circumscripția uninominală nr. 13, or. Rezina, pentru alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, reieșind din normele imperative ale art.71 alin.(5) Cod electoral și art.24 alin.(3) al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000, deoarece sarcina probațiunii că aceste liste de subscripție sunt valide sau nevalide și că acestea corespund/ nu corespund cerințelor normei art.

47 alin. (4) Cod electoral, revine Comisiei Electorale Centrale, care a examinat legalitatea hotărârii organului ierarhic inferior.

Mai mult, eu am solicitat, în mod verbal, colegilor care vor examina contestația dată, să solicite de la Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr.13, Rezina listele de subscripție în litigiu care au fost declarate nule și neavenite, la care s-a făcut referire în Hotărârea nr.14 din 9 ianuarie 2019, pentru a le verifica și a mă convinge că argumentele contestatarului invocate în contestație sunt întemeiate sau neîntemeiate, însă solicitarea mea a fost ignorată.

Reieșind din cadrul constatat și normele legale sus citate, consider că Comisia Electorală Centrală, la examinarea contestației, era obligată să reverifice listele de subscripție în litigiu colectate în susținerea lui Leonid Nauc pretendent la calitatea de candidat la funcția deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „ȘOR” în circumscripția uninominală nr. 13, or. Rezina, pentru alegerile parlamentare din 24 februarie 2019 și să adopte o soluție reieșind din rezultatele reverificării listelor de subscripție, semnăturile cărora au fost declarate nevalide.

Însă Comisia Electorală Centrală a adoptat soluția sa bazându-se numai pe informațiile din referința și nota informativă întocmite de către consiliul dat.

Anterior, la 10 ianuarie 2019, Comisia Electorală Centrală, a adoptat Hotărârea nr.2081 prin care a respins contestația lui **Mihail Stratulat**, pretendent la calitatea de candidat la funcția deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Democrat din Moldova în circumscripția uninominală nr. 26, mun. Chișinău, la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, fără a verifica listele de subscripție prezentate de ultimul.

La 14 ianuarie 2019, Comisia Electorală Centrală adoptă Hotărârea nr.2082 din 14 ianuarie 2019, prin care admite contestația lui Leonid Nauc pretendent la calitatea de candidat la funcția deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „ȘOR” în circumscripția uninominală nr.13, or. Rezina, pentru alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, la fel, fără a verifica listele de subscripție.

În astfel de circumstanțe, nu este clar cum a stabilit majoritatea colegilor într-o speță că semnăturile pe listele de subscripție sunt nevalide și neavenite și au respins contestația lui **Mihail Stratulat**, iar în altă speță, tot majoritatea colegilor a constatat că semnăturile și listele de subscripție prezentate de către Leonid Nauc pot fi considerate valide și avenite din moment ce listele de subscripție din ambele spețe menționate supra n-au fost verificate fizic.

Aceasta denotă faptul că Comisia Electorale Centrală instituie o practică vicioasă de a examina astfel de categorii de contestații, aplicând un tratament diferențiat și discriminatoriu față de unii contestatari în detrimentul altora.

Respectiv, Comisia Electorală Centrală urmează, la examinarea unor astfel de categorii de contestații, să verifice listele de subscripție în litigiu și să adopte o soluție bazată pe probe și nu pe presupuneri.

1. Dacă în urma reverificării listelor de subscripție se constata că informația reflectată în nota informativă și referința Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomine nr.13 Rezina, este veridică, Comisia Electorală Centrală urma să respingă contestația.

2. Dacă în urma reverificării listelor de subscripție se constata că datele invocate în referința și nota informativă ale Consiliului privind rezultatele verificării listelor de subscripție nu corespund realității, Comisia Electorală Centrală urma să admită contestația, să anuleze Hotărârea nr.14 din 9 ianuarie 2019 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Uninomine nr.13 Rezina, cu obligarea consiliului dat să reexamineze repetat listele de subscripție în litigiu și să emită o nouă hotărâre.

Membrul Comisiei Electorale Centrale

Gafton Vasile

